Cevap Anahtarı ve Puanlama Yönergesi

8. SINIF TÜRKÇE DERSİ 1. DÖNEM 2. YAZILI SINAVI · Sınav 5 (Zor düzey) · Konu-soru dağılım tablosu: Senaryo 5

Soru	Öğrenme çıktısı	Beklenen cevap	Puanlama
1	**T.8.3.26** Metin türlerini ayırt eder	Fabl. Kahramanlar hayvanlardır (kunduz, tilki, kirpi…); hayvanlar insan gibi konuşur ve davranır; sonunda bir ders verilir (“Birlikten kuvvet doğar.”); kahramanlar insan özelliklerini temsil eder (tilki: kibir, kunduz: öngörü ve dayanışma).	Fabl **(3 p)** Üç özellik ve metinden örnek (3 × 3 p) **(9 p)** **Toplam: 12 p**
2	**T.8.3.24** Metindeki gerçek ve kurgusal unsurları ayırt eder	Doğru değildir. Gerçek unsur: Kunduzların dal toplaması, yağmurdan sonra derenin kabarması, karıncaların çubuk taşıması. Kurgusal unsur: Hayvanların konuşması, toplantı yapıp ortak karar alması.	Görüşün yanlış olduğunu belirtme **(2 p)** Gerçek unsur **(4 p)** Kurgusal unsur **(4 p)** **Toplam: 10 p**
3	**T.8.3.20** Okuduğu metinlerdeki hikâye unsurlarını belirler	Başta alaycı, kibirli ve yardım etmeyen biridir; sonda hatasını anlayıp başını öne eğer, başkalarının emeğini takdir eder. Değişime yol açan olay: Kışın yağmurla dere kabarınca karşıya sıçrayamayıp köprüyü kullanmak zorunda kalması.	Baştaki tutum **(3 p)** Sondaki tutum **(3 p)** Değişime yol açan olay **(4 p)** Zaman (kış / yağmurlu günler) **(2 p)** **Toplam: 12 p**
4	**T.8.3.14** Metinle ilgili soruları cevaplar	Köprünün yıllardır sağlam olduğunu ve kendisinin gerekirse sıçrayarak karşıya geçebileceğini düşündüğü için. Ancak kışın dere genişleyince sıçrayamadı ve başkalarının onardığı köprüye muhtaç kaldı.	Katılmama nedeni **(5 p)** Düşüncesinin yanlış çıkması **(5 p)** **Toplam: 10 p**
5a	**T.8.3.5** Bağlamdan yararlanarak bilmediği kelime ve kelime gruplarının anlamını tahmin eder	Sağlam, yıkılmamış, hâlâ işini görüyor.	Sağlam / yıkılmamış anlamı **(4 p)** **Toplam: 4 p**
5b		Metinde: Suyun kıyılara şiddetle ve sürekli çarpması. Farklı anlam örneği: Babaannem cevizleri havanda dövdü. (ezmek)	Metindeki anlam **(3 p)** Farklı anlamda doğru cümle **(3 p)** **Toplam: 6 p**
6	**T.8.3.6** Deyim, atasözü ve özdeyişlerin metne katkısını belirler	İşlevi: Olayların vardığı sonucu ve metnin ana fikrini (dayanışmanın gücü) özetler. “Sakla samanı, gelir zamanı.” kullanılsaydı vurgu dayanışmadan, ileride işe yarayacak şeyleri önceden hazırlamaya / saklamaya kayardı; köprünün herkesin katkısıyla onarılması ve tilkinin bundan ders alması geri planda kalırdı.	Atasözünün metindeki işlevi **(4 p)** Yeni atasözünün anlamı **(3 p)** İletideki değişimi gerekçelendirme **(3 p)** **Toplam: 10 p**

Soru	Öğrenme çıktısı	Beklenen cevap	Puanlama
7	**T.8.3.7** Metindeki söz sanatlarını tespit eder	Benzetme: benzeyen dere; benzetilen canavar; benzetme yönü öfkeli, saldırgan, yıkıcı olması; edat “gibi”. Hayvanların konuşması: konuşturma (intak) sanatı.	Benzetme **(2 p)** Dört unsur (4 × 1,5 p) **(6 p)** Konuşturma **(2 p)** **Toplam: 10 p**
8a	**T.8.4.18** Cümlenin ögelerini ayırt eder	Islanmış ve titreyen tilki: özne / köprüyü geçerken: zarf tümleci / başkalarının getirdiği dalları: belirtili nesne / ayaklarının altında: dolaylı tümleç / hissediyordu: yüklem	Özne **(2 p)** Zarf tümleci **(1.5 p)** Belirtili nesne **(2 p)** Dolaylı tümleç **(1.5 p)** Yüklem **(1 p)** **Toplam: 8 p**
8b		“köprüyü”, “geçerken” zarf-fiiline bağlıdır; “köprüyü geçerken” öbeği bütün olarak zarf tümlecidir. Yüklemin (hissediyordu) nesnesi “başkalarının getirdiği dalları”dır.	Zarf-fiil öbeğinin parçası olduğunu belirtme **(2 p)** Yüklemin asıl nesnesini gösterme **(2 p)** **Toplam: 4 p**
9	**T.8.4.4** Yazma stratejilerini uygular	Öğrencinin özgün metni: “Ben” anlatıcısıyla, olay sırasına sadık, tilkinin korkusunu, pişmanlığını yansıtan 5–6 cümle.	Birinci kişi anlatımı tutarlı kullanma **(4 p)** Olayın metne uygun aktarılması **(4 p)** Duygu ve düşüncelerin yansıtılması **(4 p)** Yazım ve noktalama **(2 p)** **Toplam: 14 p**

Açık uçlu sorularda farklı ama doğru gerekçelere de puan verilir. Kısmi puan ölçütleri öğretmenin değerlendirmesine yol gösterir.